

I = INTERVIEWATOR; R = RESPONDENT

G.O. - Inginer minier

I: Vă mulțumim foarte mult că ați acceptat să participați la proiectul nostru cultural

R: Și eu mulțumesc de invitație

I: Evident copilăria v-ați petrecut-o tot în Baia Mare, nu?

R: Da...deci universul meu se împarte pe două străzi foarte apropiate una de alta așa că...sunt născut pe-o stradă și trăiesc pe alta...sunt baimărean sută la sută, născut...originile numai jumătate

I: Da? Ce studii aveți? Ce școli ați urmat? Dacă vreți să ne povestiți un pic de evoluția dumneavoastră educațională

R: Da...am urmat cursurile Școlii Generale nr. 3, după aceea Baia Mare – Șincai, Gheorghe Șincai, clasa de matematică-fizică iar după aceea am dat examen și am terminat Universitatea Tehnică Petroșani, Facultatea de Mine...în 1992 am terminat facultatea. De atunci sunt angajat al companiei Remin, întâmplarea face, chiar aici la acest sediu acum aproape 30 de ani mi-am început activitatea

I: Profesiile părinților v-au îndemnat spre acest parcurs...

R: Da...da...Foarte mult, tata este conferențiar doctor inginer minier, mama a lucrat în domeniul topografiei până la un moment dat tot în sistemul nostru, după aceea a trecut la Resurse umane. Bunicul meu e tot minier.

I: Deci tradiție în familie

R: Da, da, da. Chiar dacă inițial când am urmat cursurile liceului la matematică-fizică nu-mi era gândul de Petroșani, da după aia...și nu mi-a părut rău că am ales de la început a merge la Petroșani. S-a potrivit.

I: Au insistat mult părinții sau tot dumneavoastră v-ați gândit că....ar fi mai

R: Nu, nu, nu...recunosc acest lucru...cu câteva luni înainte de admitere am avut niște discuții mai dure așa în casă...da recunosc lucru ăsta...dar nu-mi pare rău și acuma toți știm, când ne alegem facultatea nu prea știm ce ne așteaptă și cum ne așteaptă..Mie...mie chiar mi-a plăcut mina, chiar mi-a plăcut, mi-e dor...

I: Mă bucur...Sunteți căsătorit, ne-ați spus. Aveți copii?

R: Da am 2 copii născuți, din păcate doar fiica mea este în viață. Ea urmează altă cale, ea se duce spre Drept...din păcate știți și dumneavoastră că meseria noastră e cam...nu cam...e pe ducă...și ea este pe parte juridică, acuma așteptăm este în focurile examenelor la Magistratură, total alt domeniu

I: Noi îi dorim baftă multă

R: Da...să dea Dumnezeu

I: O întrebare pur personală. Dacă doriți să-mi răspundeți, dacă nu...nu. Sunteți o persoană religioasă?

R: Da

I: V-a ajutat acest lucru în meserie?

R: În toată viața...

I: Spuneți că profesia dumneavoastră de bază este inginer minier.

R: Da

I: Ne puteți spune un pic evoluția dumneavoastră profesională?

R: Da...da...Am terminat, așa cum am spus, în 1992. Am terminat al doilea Facultatea de Mine și în vremea aceea știți că nu mai erau repartiții, primilor 3, cei din Valea Jiului ne-au asigurat loc de muncă acolo...am refuzat, am venit la Baia Mare și spre norocul meu am plecat de jos. Deci m-am angajat la Săsar ca și vagonetar, am trecut....am ajuns după 5 ani de zile la ...până la funcția de Șef sector aici până în 1997 când am fost mutat la sediul companiei la biroul Producție. În următorul an...ba nu...în 1997 prima ordonanță m-a găsit inginer șef la Ilba, după aceea am fost adus înapoi la sediul Remin pe post de Șef Producție. În 1998 dacă mai țineți minte că și dumneavoastră sunteți în...ați fost în sistem...a fost scos la concurs un post de Inginer Șef, de fapt singurul în istorie a Remin-ului din câte știu eu, la Baia Sprie. Am rămas tot în Baia Sprie...după aceea de acolo...e mult de povestit un pic....

I: Nu-i stres...

R: Cartea mea de muncă e cam plină de ștampile dar în Remin. De acolo am fost numit Inginer șef la Ilba-Nistru, deja Ilba a fuzionat cu mina Nistru...de acolo iar am fost adus înapoi în sediul Remin din nou pe funcția de Șef Producție...până în anul 2001. În anul 2001 am fost numit director general adjunct, după 3 luni de zile am fost schimbat pentru că directorul general a fost schimbat...am fost numit director la mina Aurum care deja cuprindea toate...toată partea auro-argentiferă...mina Săsar, Nistru și Ilba....am stat aici director până în iunie 2002 când am fost numit pentru prima dată director general al companiei. Apoi, am ales mina Turț unde mi-am desfășurat activitatea pe funcția de director timp de 4 ani până în anul 2009 când am fost adus înapoi pe funcția de director general, pe care o ocup și la această dată. Da...m-am cam plimbat, dar mi-a prins bine pentru că nici un director general nu se poate lăuda că a trecut absolut prin toate treptele ierarhice până a ajunge în vârf...Da am avut noroc

I: Plus multe exploatări miniere...fiecare cu specificul ei

R: Da..da...acuma dumneavoastră știți Remin-ul și știți despre ce vorbesc...

I: Dintre toate...din traiectoria dumneavoastră profesională, dintre toate treptele astea de care povesteți, de care v-ați atașat cel mai mult? Care v-a plăcut cel mai mult? Sau care v-a oferit satisfacțiile cele mai mari?

R: Turț

I: Turțul?

R: Știți de ce? Acuma sigur că până la urmă...5 ani am lucrat în Săsar, era o altă perioadă...La Turț m-am implicat și dintr-un alt punct de vedere ... am avut această ambiție a mea personală de a nu mă da de o parte, am avut o navetă zilnică în această perioadă de aproape 200 de kilometri și am adus mina Turț chiar și-n fața Cavnicului și-a lui Baia Sprie...cu un colectiv foarte ok...de care mă leagă multe...Și de aia zic că acolo la Turț, pentru că luptam și cu cei din sistem care abia așteptau să predau armele...

I: Ok. Haideți să luăm o zi obișnuită a domnului director G. de la Turț. Ce făceați dumneavoastră într-o zi obișnuită?

R: Da...bună întrebare. Păi de la 5...

I: Este o...cum să spun...poate pentru noi pare o întrebare așa...retorică dar este o întrebare că multă lume nu știe despre ce este vorba

R: Păi plecam de acasă la 5, mă întorceam pe la 5 după-amiază...3, 4...acuma depinde de câte o zi și...producție, altceva nimic...să vorbim așa mai lejer...producție

I: Ca director care era aria dumneavoastră de activitate

R: Păi tot ce înseamnă activitatea celor două sectoare, Ghezuri și Penigher...

I: Supervizați activitatea inginerului șef sau...mai mult...

R: Eu m-am implicat mult și-n producție...nu, nu mi-a plăcut stilul de director de birou...chiar dacă nu ai timp să intri atâta în mină ca și inginer șef...eu de aceea, eu de aceea și pe post de inginer șef am fost un tip foarte comod pentru director pentru că nu mă interesa decât mina...acuma că...eram acolo mai retrași, era un colectiv ok, ne știam toți cu toți...m-am simțit foarte ok. De dimineață, ședința operativă, fiecare cu sarcinile lui, inginerul șef în mină pe-o parte, eu pe alta...sigur eu și pe afară că no...ai de toate de făcut...ba cu cantina, ba cu...în fine...ca și orice director da adică na...

I: Asta era următoarea întrebare...problemele administrative nu vă mâncau foarte mult din timp?

R: Ba da da...eu nu stau foarte mult pe ele...adică mie nu-mi plac mult poveștile....Nici în această funcție...nu...ne mișcăm, eu mă mișc foarte...foarte mult, n-a convenit niciodată...colegilor, nu le zic subordonați...nu le-a convenit niciodată că am o singură viteză ...și îmi place să băgăm sânge cum zic eu...Da...n-am fost conducătorul de unitate care să stea după condică, știți ce vreau să zic, adică când ajunge un director să se ocupe numa de condică...e gata...

I: Are alte motivații decât...

R: Da, da, da...totuși producția ne-a dat banul

I: Care erau condițiile de muncă la Turț?

R: La EM Turț...cum să vă spun, nu...nu-i o mină deosebit de grea...acuma sigur era sectorul mai vechi Penigher...altă producție față de alte unități. Ok...și asta poate cineva să zică...„Bine acuma te-ai dat tu mare că ai făcut”. Avea cât? 90 de mii de tone pe an față de un Cavnic care

avea 130 de mii sau Baia Sprie 110 mii...sigur e altceva, nu...nu pot să zic că a fost o mină deosebit de grea dar să nu uităm că...concentratele (iertăți-mi cacofonia), concentratele miniere de acolo respectiv cele de plumb și zinc reglau concentratul minier al sucursalei Baia Mare

I: Aveau o calitate deosebită

R: Da...dacă vorbim de cuprosul de Baia Sprie una...da dacă vorbim de plumbosul...în special plumbosul și ...de Turț era altceva...așa că na...Era și o caracteristică cu acel, cu acele fascicule de zăcământ...ce să zic...Turțul se putea dezvolta, din păcate eu ca și inginer minier consider că foarte multe resurse financiare au fost dirijate acolo pentru renumita Flotație de la Turț, care până la urmă n-a funcționat...recunosc că unul dintre urmașii și predecesorii mei de asemenea, domnul C. a avut tupeul să oprească acea investiție, eu zic că târziu...în fine, se putea face în Turț mult mai mult. Cum să vă zic, eu am avut o vizită din partea unor...era un grup...nu-mi vine acuma, renumit...care tot ne-a cercetat pe noi și după aia a făcut ceva studiu la nivel național...nu-mi vine... Și am stat câteva zile cu niște geologi, cu niște minieri, ingineri minieri și...le-am dat o masă, la final mi-au zis „oriunde m-aș duce dar aicea aș veni”...pentru că te vād, e mică, e ok, faci ce vrei cu ea, faci performanță și ai putea s-o dezvolti. Deci nu numa părerea mea era...da acuma din păcate...din păcate e istorie. S-au inundat...nu mai...cel puțin acuma, chiar dacă prețul metalelor a crescut da nu...

I: Bun. Condițiile de muncă specifice mineritului le știm cu toții...

R: Acuma absolut...nu

I: Evident că au dus la accidente și în cele mai nefericite cazuri la deces

R: Am avut...

I: Care erau cauzele cele mai frecvente de accidente

R: Neatenția

I: Neatenția

R: Neatenția, da...culmea la Turț n-am avut ghinion de așa ceva, în funcția de director general a fost o perioadă plină...adică plină...am avut accidente mortale da...Doamne iartă-i și odihnească-i...da chiar neatenția...adică și aicea...pe triajul la Săsar

I: Silozul ăla de beton?

R: Au dat cu capu au murit...nu știu... Nu vorbesc de aventura cealaltă când se lucra la demolarea lui, de a fost un incident...Neatenția...acuma neatenția, să nu...nu vreau să cădem în acea, în acel clișeu în care zice „Domle,mortul e de vină”...nu...este de vină și cel care se duce pe acolo și n-a văzut coptura, nici ăla, nici ăla...de exemplu..da...Acuma hai să fim sinceri toți cei care intrăm în subteran sau am intrat în subteran eram convinși că intrăm...nu vreau să folosesc cuvinte mari, nici nu ne dădeam seama pe lângă ce trecem zi de zi, da? Și nu știai...ieși, nu ieși, dar nu te gândeai la asta...

I: Evident

R: Hai să fim sinceri, chiar nu te gândeai. Acuma nu putem spune că am avut condiții atât de nasoale de muncă, cum erau cele din Valea Jiului...cunosc, de aia nici eu nu am rămas acolo...am văzut ce înseamnă, am văzut cum se respecta disciplina muncii....n-avea rost atâta timp cât fumau în curentul de aer viciat ce să mai povestim. Da deci...acuma nimic nu-i perfect. Din păcate e o meserie care ...care-și cere și și-a cerut tributul...

I: Mai mult ca oricare alta

R: Da...da...da

I: Ce tehnici vechi de minerit...știți despre ele sau din povești, din amintiri...din amintirile altora, generațiilor mai bătrâne știți?

R: Păi acuma dacă e să vorbim că aicea mi-e revista asta de International Mining...în primul rând noi lucrăm cu cele vechi, nu?

I: Da evident

R: Adică...despre ce vorbim? Am avut privilegiul în 1995 să urmez un curs de perfecționare la Nitro Nobel în Suedia, că mai țineți minte a scos Remin-ul la concurs un post și am stat o lună acolo în 95...deci noi...și chiar vorbeam cu lectorii de acolo că le plăcea când le povesteam cum executăm suitorii, cum mergem cu screperul, cu nu știu ce...Ei stăteau și mă ascultau și mai în glumă, mai în serios ziceau....„Bă n-ar fi rău să vi și tu să ne predai din istoria mineritului”...adică noi lucrăm cu ele, da?

I: Metode artisanale cum ar veni

R: Despre ce vorbim? Despre același perforator...hai să fim sinceri...pe de-o parte, pe de altă parte nici zăcămintele nu ne-au ajutat...da vorbim de Șuior, da? Vorbim de Baia Sprie...unde hai să zicem că putem vorbi de încercările care au fost că tot încercări îs acuma față de alții, da? Pentru creștere de productivități unde zăcămintele ți-au permis acest lucru, ca dovadă da...Șuiorul zic eu că are cea mai modernă metodă de deschidere folosită asemănătoare cu cea a celor de la Kiirunavaara...da...dar dacă Dumnezeu acolo le-a dat un zăcământ de 110 metri lățime...ce să facem? Noi pe aici cu screperul, cu...perforatorul, cu AM-ul cum îi ziceam eu...ăla mic da altu nu...Aa că noi puteam...acuma și asta îi o chestie, sunt inginer minier și eu zic că poate mai mult aveam de câștigat dacă investeam mai mult în uzinele de preparare decât să ne aventurăm să băgăm o căruță de bani în nu știu ce încărcător frontal pe care ne-am bătut joc că nu știam cum trebuie, adică nu...știam cum trebuie dar n-o făceam să-l exploatăm și îl exploatam la 20-30% din capacitate sau foreze care la fel, mergeau 20-30%. Repet sunt inginer minier dar cred că acolo trebuia poate făcut mai mult, în rest cum am putut...Sigur au apărut și alte perforatoare dar n-au de unde no...Tehnici mai vechi decât astea? Da...

I: Da...

R: Nu ne plângem, cu astea am lucrat...cu asta am făcut producție, da?

I: Da.

R: Până la urmă acest sistem a dezvoltat atât de mult județele în care era...da...cu asta am lucrat

I: Da...Evident că închiderile de perimetre miniere, sistarea activității miniere în zonă a însemnat un șoc deosebit. Cum a avut de suferit comunitatea? Sau care sunt repercusiunile în...

R: Dau puțin filmul în spate, chiar dacă am fost numit la o vârstă tânără prima dată director general, din păcate a picat pe mine prima restructurare adevărată în vederea pregătirii intrării României în Uniunea Europeană. Și am făcut parte din delegația care...ne-am dus și pe la Washington...după aia în funcția pe care am ocupat-o am fost în primul rând de luptă cu cei de la Banca Mondială...care Bancă Mondială, pe un calculator de asta de piață hotăra câți oameni pleacă într-un an. Revoltător chiar...eu fiind și mai tânăr...și neliniștit să zic așa...mă tot...încerca să mă calmeze domnul secretar de atunci, secretar de stat B., un tip deosebit de altfel. Dar așa s-a făcut, nu după nu știu ce alte calcule super-mega economice...nu. Durerea...bun și am venit acasă prima dată cu plecare la 1500...nu vă închipuiți prin câte trăiri am trecut eu pentru a veni și a spune sindicatelor, comunității..., „Băi asta e”. Scandaluri, circuri...știți foarte bine prin ce s-a trecut. Acuma nu pot să zic că lumea gata și-a tăiat vena, nu, iar a fost mirajul banului ăla...i-am atras cu...i-am atras...statul i-a atras cu acele plăți compensatorii

I: I-a cumpărat efectiv

R: Da...lumea s-a...s-a dus ușor așa...chiar prima plecare a fost...după aia a doua. N-a fost ușor, n-a fost ușor și să fim sinceri...nu că ne-am furat singuri căciula...aicea se va ajunge, toate au fost promisiuni, total aiurea, nu s-a pus nimic în loc...știm toți, da? Unde este acum județul Maramureș în...pe lângă vecini și unde era județul Maramureș față de vecini...Părerea mea de rău poate este alta...momentul intrării în Uniunea Europeană, da? Și atuncia s-a pierdut un tempo, la ce mă refer? Fiind implicat și atunci, momentul 2007 m-a prins director la Turț...și sigur nu eram eu o voce care să fie ascultată. Eu eram dușmanul de clasă...întotdeauna le-am zis „Nu uitați un lucru, calculele pentru plecarea oamenilor, pentru reorganizarea mineritului s-au făcut în 2002, când cotațiile metalelor la bursa londoneză erau jos”...deja în 2007 erau sus. Și acuma o să spun un lucru...un fapt...în premieră așa...unii îl mai știu...da foarte puțini. În momentul lui 2007 s-a încercat, dacă mai țineți bine minte să se continue producția, da? Cavnic, Baia Sprie, Turț, Flotația Centrală...am angajat oameni, tot...dar...dar acolo s-a întâmplat cu totul altceva. Le-am zis „calculele au fost făcute într-un fel”, s-au refăcut în 2007 Am fost printre ultimii care am semnat...eram chemat știi ca la Securitate...cum îi auzeam pe unii...în fiecare zi eram chemat de la Turț și chemat la conducere „Hai mă semnează odată și tu plecarea”...eu am semnat-o ultimul și cu liderul meu de sindicat și el inginer de altfel, de Timișoara...noi am ținut-o foarte tare pentru că eu mă așteptam ca cel care era atunci director, nu dau nume, să nici nu mă mai primească înapoi. Eu până nu mi-am văzut...nu mi-am văzut decizia de nou director n-am semnat nici un...am zis „Băi, facem cea mai mare prostie”. Ok, am plecat. A doua zi am fost reangajat și m-am apucat de producție. Da, am luat oameni...domle atunci era un moment pentru că...stăteam la Turț, am putut să-mi aleg cum vreau eu oamenii, pe bune dacă nu...La ușă am însemnat inclusiv înălțimea dacă mă credeți, nu exagerez...Îți trebuia la vagon bărbați, nu...fără...nici nu mă interesa de pile, de nimic...Am mers două săptămâni și am fost aruncați acasă...

I: Da...O să ajungem la un capitol care mie....nouă cel puțin ne este foarte drag, florile de mină. Ce știți despre ele? V-ați lovit în cariera dumneavoastră de ele, de frumusețile...

R: Dacă vă spun că nu am o singură floare de mină de când sunt în Remin n-o să mă credeți. Și colecția pe care o am acasă este a bunicului meu din partea mamei. Chiar nu....acuma sigur eu fiind....am stat puțin în Baia Sprie, relativ puțin da și și pe post de inginer șef și după aia de șef producție...Îi rugam și eu pe ăștia „Băi...lăsați mă și mie un graiț să văd și eu cum”. Deci nu mă întrebați...spre deosebire de alți directori generali nu mi-am făcut un crez cu florile de mină. Îmi permit să vorbesc așa că...

I: Ne apropiem de sfârșitul interviului...o întrebare retorică să zic iarăși. Ce a însemnat pentru dumneavoastră mineritul domnule G.?

R: Totul.

I: Da, un răspuns scurt și la obiect. Acum la final, bilanțul mineritului în zona noastră...credeți în mitul redeschiderii mineritului?

R: Eu nu-i zic mit. Tehnic vorbind în 2016 am reușit să lămuresc creditorii Remin-ului, știți că suntem în insolvență și fără ei și fără banii, nu banii lor...baniii noștri, e vorba de banii pe care i-am obținut în urma vânzării renumitului stoc de pirită de Șuior, deci am reușit să lămuresc să facem niște studii de fezabilitate. Și de ce vă spun acest lucru? Sau de ce am vrut atunci? În perioada asta din 2009 mulți străini ne-au bătut la ușă și întrebarea lor...da nu una...„Băi directoare, dacă tu ai avea bani...dacă tu ai avea, nu te gândeai la bani câți, cum...ce-ai face? Unde te-ai mai duce? Ce-ai face?”....Acuma sigur...povești, discuții, niciodată n-am avut niște cifre. În 2016 am contactat niște proiectanți, cu aprobarea creditorilor, am făcut un concurs de ofertă și am făcut niște studii de fezabilitate pe 4 unități: Baia Sprie, Șuior, Cavnic și Turț. Turț-ul n-a ieșit bine, celelalte unități cu efort investițional...câteva...hai să zicem 10-20 de milioane de euro, da? Fără Flotația Centrală, fără iaz...cu altceva nu zic cum că...să știți că Șuiorul a arătat bine, pentru că Șuiorul în primul rând nu-i inundat...arăta chiar ok pentru a redeschide ceva. Da...mă opresc aici pentru că seniorii mineritului au luat toată...eu...chiar dacă voi folosi acum un termen așa mai trivial...toată chestia asta am făcut-o pe burtă, adică n-am vrut nici să par penibil să ies, să creez orizonturi de așteptare. Chiar ne-a interesat tehnic...atunci când intri într-o discuție cu cineva să ai niște cifre în spate, am vorbit de rezerva rămasă la 31 – 2006, da...31 decembrie, știm toți...sunteți de meserie, mai de meserie în ceea ce privește resursa minerală decât mine. Știm toți că n-am oprit producția pentru că nu mai erau rezerve...da...am oprit-o din alte considerente. Pe de altă parte dacă e să vorbim în istorie, au existat cicluri, da? Inclusiv în funcționarea mineritului în zona noastră...nu știu când ce și cum se va întâmpla ceva...Dar nici nu i-aș spune mit în a discuta de Șuior, pe hârtie...sigur nu știm ce-i înăuntru, bănuim doar. Multă lume vrea să știți, din păcate deasupra...nu că nu se dorește, nu-i interesează și...în acest domeniu precum se știe nu putem vorbi de strategii pe termen scurt...pe termen mediu și lung. Așa că nu vreau să...eu, cred că ați observat nu m-ați auzit pe niciunde, poate nici nu știți de aceste studii...au fost făcute aici, sigur creditorii știu de ele, unele persoane știu...n-am ieșit pe sticlă, n-am ieșit...nu e treaba nimănui. Noi suntem încă aicea și întotdeauna am spus că „Hai să nu dăm drumu la câini în Remin”...Falimentul înseamnă ceva foarte urât, rămâne totul...chiar și povara asta a problemelor de mediu, așa cum

și noi le putem rezolva...că și noi le putem rezolva într-o anumită măsură...rămân pe comunitățile locale..totul...praf și pulbere se va alege. Acuma noi suntem aici în continuare, chiar înainte de a veni dumneavoastră iară m-a tot sunat, mă tot sună niște investitori...,„Domle...sus nu avem”...ce să vă spun...am vândut Pirita, da?

I: Îi spuneam mit datorită faptului că...ciclic, și această ciclicitate este dată de factorul politic, tot se reîncălzește această ciorbă...pentru a crea cum spuneți dumneavoastră, false orizonturi de așteptare și îi păcat. Este păcat pentru tradiție, pentru o industrie care a dat atâta comunității și atâta zonei noastre

R: De aia nu m-ați văzut niciunde cu această poveste, pentru că nu vreau să ajungem și noi ca și tunelul de sub Cavnic...de sub Gutâi da...deci...nu, departe de mine și de aia îmi văd de treabă, ne vedem de treabă...deocamdată scopul nostru este de a supraviețui.

I: Mai aveți ceva de adăugat? Credeți că ar mai fi ceva de adăugat?

R: În primul rând mulțumesc că mi-ați dat această ocazie

I: Noi vă mulțumim că ați participat